

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

Názory veřejnosti na roli muže a ženy v rodině - prosinec 2013

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v13-12</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>2. – 9. 12. 2013</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>987</i>
Počet tazatelů:	<i>255</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>OV.4</i>
Zveřejněno dne:	<i>22. ledna 2014</i>
Zpracoval:	<i>Naděžda Čadová</i>

V rámci svého prosincového šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., zkoumalo názory českých občanů na role mužů a žen v rodině.¹

Podle názorů české veřejnosti by mělo být doménou mužů v rodině především provádění běžných oprav v domácnosti, ty by měl podle 86 % dotázaných provádět muž (z toho 35 % se domnívá, že „rozhodně muž“, 51 %, že „spíše muž“). Pouze 13 % oslovených vyjádřilo názor, že o zajištění oprav v domácnosti by se měli postarat oba partneři stejně, 1 % je pak přisoudilo ženám. Tři pětiny českých občanů (61 %) se domnívají, že finanční zajištění domácnosti by mělo být věcí muže, dvě pětiny (38 %) si pak myslí, že by mělo být starostí obou partnerů.

Činností, kterým by se podle převažující části respondentů měli v rodině věnovat oba partneři, dominuje především pěstování koníčků (92 % dotázaných vyslovilo názor, že by se jim měli věnovat oba partneři stejně). Drtivá většina oslovených se

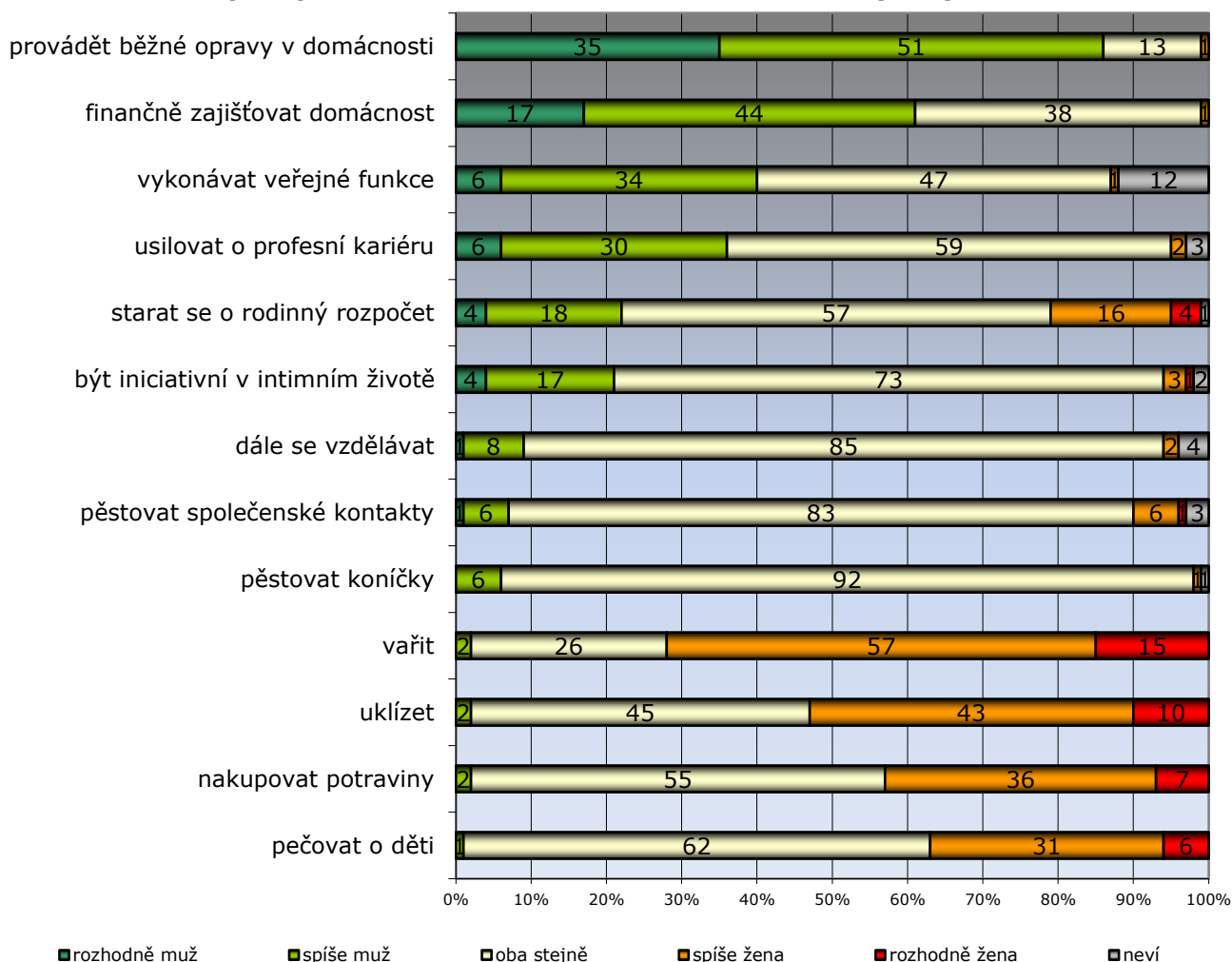
¹ Znění otázky: „Kdo by měl podle Vás v rodinách a) nakupovat potraviny, b) pečovat o děti, c) dále se vzdělávat, d) pěstovat koníčky, e) finančně zajišťovat domácnost, f) být iniciativní v intimním životě, g) vařit, h) pěstovat společenské kontakty, i) starat se o rodinný rozpočet, j) vykonávat veřejné funkce, k) uklízet, l) starat se o profesní kariéru, m) provádět běžné opravy v domácnosti?“ Možnosti odpovědí: rozhodně muž, spíše muž, oba stejně, spíše žena, rozhodně žena.

rovněž domnívala, že oba partneři by se měli věnovat dalšímu vzdělávání (85 %) a pěstování společenských kontaktů (83 %). Tři čtvrtiny českých občanů (73 %) se také domnívají, že iniciativa v intimním životě by měla být věcí obou partnerů. Necelé dvě třetiny (62 %) respondentů si myslí, že péče o děti by se měli věnovat oba partneři, 37 % tuto činnost přisoudilo ženám. Nadpoloviční většina dotázaných vyslovila rovněž názor, že oba partneři by měli usilovat o profesní kariéru (59 % oslovených tuto činnost přisoudilo oběma partnerům, 36 % mužům a jen 2 % ženám), měli by se společně starat o rodinný rozpočet (57 % respondentů tuto činnost připsalo oběma partnerům, 22 % mužům a 20 % ženám) a nakupovat potraviny (55 % dotázaných nákupy označilo za starost obou partnerů, 43 % je připsalo ženám a jen 2 % mužům). Téměř polovina lidí (47 %) se domnívá, že oba partneři stejně by se měli věnovat vykonávání veřejných funkcí, 40 % tuto činnost přisoudilo mužům a pouze 1 % ženám.

Za vysloveně ženské činnosti respondenti označovali především vaření (to má vykonávat podle 72 % dotázaných žena, podle 26 % oba partneři a podle 2 % muž) a uklízení (53 % respondentů ho označilo za starost žen, 45 % obou partnerů a 2 % je považují za věc mužů).

Graf 1: Názory respondentů na rozdělení činností v rodině (v %)

Pozn.: Položky v grafu jsou řazeny sestupně podle dosaženého skóre souhlasných odpovědí.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2. – 9. 12. 2013, 987 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Názory respondentů na rozdělení činností v rodině vykazují zřetelné diference zejména podle pohlaví dotázaného. Ženy častěji než muži uváděly, že nákup potravin, úklid, vaření, péče o děti, pěstování společenských kontaktů, starost o rodinný rozpočet a pěstování koníčků má být věcí obou partnerů. Muži naopak častěji vyjadřovali přesvědčení, že nakupování potravin, vaření, uklízení, péče o děti a pěstování společenských kontaktů má být spíše záležitostí žen, zatímco pěstování koníčků a starost o rodinný rozpočet má být v domácnosti spíše věcí muže.

Rozdíly v názorech na rozdělení rolí v rodině panovaly také mezi respondenty různého věku, výrazně odlišné názory pak projevovali zejména dotázaní starší 60 let. Ti se častěji než respondenti z ostatních věkových kategorií domnívali, že ženy by se měly v domácnosti starat o nákup potravin, vaření a úklid, pečovat o děti a spravovat rodinný rozpočet. Muži by se podle jejich názoru měli věnovat dalšímu vzdělávání, usilovat o profesní kariéru, finančně zajistit domácnost, vykonávat veřejné funkce, provádět běžné opravy v domácnosti a být iniciativní v intimním životě.

Dotázaní s vysokoškolským vzděláním častěji uváděli, že oba partneři společně by se měli postarat o nákup potravin, péči o děti, úklid, ale i finanční zajištění domácnosti a usilovat o profesní kariéru. Respondenti se základním vzděláním častěji uváděli, že nákup potravin, úklid, péče o děti a pěstování společenských kontaktů by mělo být ženskou záležitostí, muži by s podle jejich názoru měli postarat o rodinný rozpočet, finanční zajištění domácnosti, vykonávat veřejné funkce a být iniciativní v intimním životě.

Tabulka 1: Názory respondentů na rozdělení činností v rodině (v %) – časové srovnání

pohlaví	muž							žena							oba						
	98	3	6	7	9	11	13	98	3	6	7	9	11	13	98	3	6	7	9	11	13
nakupovat potraviny	1	1	2	1	4	4	2	60	54	48	47	47	43	43	39	45	50	51	51	52	55
pečovat o děti	0	1	0	1	1	1	1	49	40	43	43	45	40	37	51	59	56	56	55	59	62
dál se vzdělávat	16	16	18	17	16	10	9	1	1	1	1	2	2	2	78	79	77	78	79	83	85
pěstovat koníčky	10	7	7	7	8	6	6	0	1	0	2	2	2	1	87	89	92	91	90	92	92
finančně zajišťovat domácnost	74	64	73	70	70	64	61	0	1	0	1	1	1	1	26	34	27	29	29	34	38
být iniciativní v intimním životě	27	25	24	23	24	21	21	6	4	5	4	5	4	4	61	66	66	70	69	72	73
vařit	1	2	1	1	1	2	2	81	78	77	76	74	72	72	18	20	21	23	25	25	26
pěstovat společenské kontakty	13	10	12	10	10	11	7	4	5	4	6	7	10	7	78	82	80	82	82	81	83
starat se o rozpočet	17	21	24	22	25	22	22	26	21	17	20	22	19	20	57	58	58	57	54	58	57
uklízet	1	1	2	1	1	2	2	52	50	48	50	52	54	53	47	48	50	49	46	44	45
usilovat o profesní kariéru	45	39	47	47	44	40	36	0	1	0	1	1	1	2	48	54	50	49	51	56	59

Pozn.: Dopočet do 100% je tvořen odpovědí „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 1 nabízí časové srovnání položek, které jsou do našich výzkumů zařazovány opakovaně od roku 1998. Aktuální výsledky potvrzují či prohlubují trend posledních let, kdy se respondenti u většiny posuzovaných činností stále častěji přiklánějí k tomu, že by měly být záležitostí obou partnerů. Podíl dotázaných, kteří se domnívají, že by se v rodině o danou činnost měli podělit oba partneři, nejvýrazněji vzrostl v případě nákupu potravin (nárůst o 16 procentních bodů), iniciativy v intimním životě (nárůst o 12 procentních bodů), finanční zajištění domácnosti (nárůst o 12 procentních bodů), úsilí o profesní kariéru (nárůst o 11 procentních bodů) a péče o děti (nárůst o 11 procentních bodů). Naopak jako poměrně stabilní se jeví rozložení názorů veřejnosti na to, kdo by měl v rodině dbát o pěstování společenských kontaktů a uklízet. Od roku 2003 zůstávají také více méně stabilní názory dotázaných na to, kdo by se měl v domácnosti starat o rodinný rozpočet.